

Advies 131

1. Feiten

1.1 Beklaagde heeft een Europese openbare aanbestedingsprocedure gehouden voor het sluiten van een raamovereenkomst met één ondernemer voor de levering van uitrukkleding ten behoeve van de brandweer, met bijbehorende dienstverlening. De bijbehorende dienstverlening omvat het uitvoeren van eventuele reparaties aan de kleding en het geven van voorlichting waarmee de beoogde dragers van de kleding worden geïnstrueerd omtrent het gebruik, het onderhoud en de controle, het reinigen, het bewassen en het drogen van de kleding. De beoogde overeenkomst heeft een initiële looptijd van vier jaar met een optie tot verlenging van een keer één jaar.

1.2 In paragraaf 7.3.2 (Technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid (punt 5.2 Eigenverklaring) op p. 15 van het Aanbestedingsdocument (versie 1.0 van 15 mei 2014) is onder andere bepaald:

‘Inschrijver wordt gevraagd om voor de onderstaande kerncompetenties één referentieproject te beschrijven over de afgelopen drie kalenderjaren (van 2011 tot en met 2013) conform het standaardformulier dat is opgenomen in bijlage 7 van dit aanbestedingsdocument. Met het inleveren van de referentie toont inschrijver aan dat hij over voldoende deskundigheid en ervaring beschikt om de gevraagde levering uit te voeren. De referentie dient zodanig beschreven te worden dat voor opdrachtgever duidelijk zichtbaar is dat de kerncompetentie(s) al eerder door inschrijver is/zijn uitgevoerd. Het gaat om de volgende kerncompetentie(s):

- Het op de man aanmeten van 250 stuks uitrukkleding per jaar
- Het leveren van 250 stuks uitrukkleding per jaar
- Nazorg van verkeerd geleverde uitrukkleding (...).’

1.3 In Bijlage 7 (“Standaardformulier referentie”) van het Aanbestedingsdocument is onder andere bepaald:

‘Inschrijver dient per kerncompetentie een referentie over de afgelopen drie jaren (2011 t/m 2013) te beschrijven met behulp van het standaardformulier dat in deze bijlage is gegeven.

N.B.: voor iedere kerncompetentie wordt maximaal 1 referentie gevraagd. Als er vijf kerncompetenties zijn geformuleerd, dan worden max. 5 referenties ingeleverd!’

1.4 In de 1^e Nota van Inlichtingen van 12 juni 2014 zijn vragen met bijbehorend antwoorden opgenomen die betrekking hebben op de onderhavige aanbestedingsprocedure. De voor de behandeling van de onderhavige klacht meest relevante vraag met bijbehorend antwoord, luidt als volgt:

Vraag 25: ‘Van inschrijver wordt gevraagd om voor drie kerncompetenties één referentieproject te beschrijven over de afgelopen drie kalenderjaren (2011 tot en met 2013), waaronder het leveren en aanmeten van 250 stuks uitrukkleding per

jaar. Bovendien vraagt u in Bijlage 6 een omzeteis van 500.000,- per jaar ten aanzien van gelijksoortige leveringen/diensten.

Bovenstaande eisen maken het vrijwel onmogelijk voor veel spelers in deze markt om in te schrijven en nieuwe innovatieve producten aan te bieden. De wijze van uitvraag komt daarmee de innovatie van nieuwe producten niet ten goede en de markt wordt sterk verengd. Er zullen slechts enkele of geen spelers zijn die hier aan kunnen voldoen. Kortom, de eisen omtrent de referenties en de omzet zijn te specifiek en daarmee disproportioneel.

Om die reden willen wij u verzoeken om:

- meer proportionele referentie-eisen te formuleren, waarbij inschrijver referenties dienen te overleggen met betrekking tot het aanmeten en leveren van 250 stuks veiligheidskleding, waaronder ten minste uitrukkleding.
- de omzeteis conform de Aanbestedingswet Art. 290 – lid 3 te laten vallen en te vervangen met andere middelen om de draagkracht te toetsen.

Antwoord: De aanbestedende dienst handhaaft de gestelde kerncompetenties genoemd onder 7.3.2. De omzeteis zal door de aanbestedende dienst worden aangepast van € 500.000 naar € 300.000 per jaar.'

- 1.5 In de 2^e Nota van Inlichtingen van 25 juni 2014 heeft beklagde in reactie op de daarin opgenomen vraag 1 geantwoord dat de omzeteis geheel komt te vervallen. Daarnaast is in die 2^e Nota van Inlichtingen de volgende vraag met bijbehorend antwoord opgenomen die opnieuw betrekking heeft op par. 7.2.3 van het Aanbestedingsdocument:

Vraag 2: In paragraaf 3.2.2 (Doel van de opdracht) schrijft u: "De verwachting is dat jaarlijks bij ongeveer 250 gebruikers vervanging van uitrukkleding nodig is.". In paragraaf 7.3.2 (...) schrijft u bij de kerncompetenties tweemaal: "van 250 stuks uitrukkleding per jaar". De door u gestelde eis is derhalve 100% van de raming van de onderhavige opdracht en dit is strijdig met de vigerende richtlijnen in het bijzonder voorschrift 3.5 G lid 2 van de Gids Proportionaliteit. Hier staat: "De aanbestedende dienst vraagt niet dat referentieprojecten een waarde hebben van meer dan 60% van de raming van de onderhavige opdracht." en "De te stellen eisen dienen zowel proportioneel te zijn naar aard als naar omvang van de opdracht. Als richtsnoer wordt gesteld dat de waarde die de eventueel gevraagde referentie moet hebben dient te liggen tussen 0-60% van de raming van de onderhavige opdracht.". Ons is niet duidelijk waarom u dergelijke markt beperkende geschiktheidseisen opneemt in uw aanbestedingsprocedure. Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend deze eis in lijn te brengen met het voornoemde en de eis bij te stellen tot 250 stuks beschermende beroeps- en veiligheidskleding, waaronder bluskleding per jaar. Wederom maakt u op deze manier de aanbesteding toegankelijker voor het MKB. Indien u niet mee wilt gaan in ons verzoek, vragen wij u wederom uw beweegredenen met zwaarwegende argumenten te motiveren in de 2e nota van inlichtingen.

Antwoord: De totale looptijd van de opdracht betreft 4 jaar met een totale verwachte vervanging van 1000 stuks uitrukkleding. Aanbestedende dienst vraagt bij 2 kerncompetenties een aantal van 250 stuks. Dit is slechts 25 % van de geraamde omvang van de opdracht. Derhalve handhaaft aanbestedende dienst gestelde kerncompetenties.'

- 1.6 Klager heeft zelf – aldus beklagde in haar reactie op de bij de Commissie ingediende klacht – in het kader van de 2^e Nota van Inlichtingen geen vragen meer aan beklagde gesteld. Wel heeft klager op 23 juni 2014 beklagde per brief nogmaals gewezen op de disproportionaliteit van de in paragraaf 7.3.2 van het

Aanbestedingsdocument opgenomen referentie-eis en haar gevraagd die eis in lijn te brengen met het aanbestedingsrecht. Omdat de termijn voor het stellen van vragen inmiddels was verstreken, heeft beklagde niet meer op deze vraag gereageerd.

- 1.7 Klager heeft besloten om in de onderhavige aanbestedingsprocedure geen inschrijving in te dienen. Zij heeft op 4 juli 2014 een klacht ingediend bij het interne klachtenloket van beklagde.

2. Beschrijving klacht

2.1 Klachtonderdeel 1

De eisen in par. 7.3.2 van het Aanbestedingsdocument (zie 1.2 hiervoor) betreffen geen kerncompetenties, maar ervaringseisen. Die eisen zijn in strijd met de Gids Proportionaliteit, omdat zij een sterk verengende werking op de markt hebben.

2.2 Klachtonderdeel 2

Beklaagde heeft in haar reactie op de eerder door klager bij haar ingediende klacht het onderscheid tussen geschiktheidseisen en gunningscriteria (specificaties en programma van eisen) genegeerd.

3. Onderbouwing klacht

3.1 Klachtonderdeel 1

- 3.1.1 Klager stelt dat in par. 7.3.2 van het Aanbestedingsdocument geen sprake is van kerncompetenties, maar alleen van ervaringseisen. Er wordt immers niet aangegeven welke vaardigheden/competenties beklagde wil toetsen met deze eisen. Klager gaat ervan uit dat beklagde doelt op het kunnen leveren en aanmeten van grote hoeveelheden kleding in een relatief korte periode. Gezien het om de productie en levering gaat, twijfelt klager aan de relevantie van het leveren aan één opdrachtgever en het leveren van specifiek uitrukkleding in plaats van bijvoorbeeld andere in opdracht geproduceerde specialistische veiligheidskleding. Aan de uitrukkleding zelf worden immers strenge eisen gesteld (klager verwijst hier naar het document "Bestek Uitrukkleding [beklaagde], Bijlage I", versie 1.0 van 16 mei 2014).
- 3.1.2 De eis met betrekking tot het leveren van 250 pakken lijkt in eerste instantie redelijk, gezien de opdracht het leveren van 1000 pakken betreft. Dit laatste is echter verspreid over een periode van 4 jaar. Per jaar zullen 250 pakken vervangen worden. Dit betekent volgens klager dat de omvang van de referentie 100 procent van de omvang van de opdracht is. De Gids Proportionaliteit (Voorschrift 3.5 G) stelt een maximum van 60%.
- 3.1.3 Belangrijker in deze is volgens klager echter niet de omvang van de referentie in relatie tot de opdracht, maar in relatie tot de markt. Dezelfde Gids Proportionaliteit stelt ook dat aanbestedende diensten rekening moeten houden met de samenstelling van de markt en dat de gestelde kerncompetenties de markt niet mogen verengen. Volgens klager is hiervan wel degelijk sprake. Dit heeft te maken met de ontwikkeling en groei van veiligheidsregio's en het gezamenlijk inkoopbeleid.

- 3.1.4 Het verdwijnen van de inkoop door individuele korpsen heeft er enerzijds toe geleid dat de scope van de opdrachten (o.a. uitrukkleding) steeds groter werd, waardoor aanbestedende diensten hogere referentie-eisen zijn gaan stellen. Anderzijds is het aantal aanbestedingen sterk afgenomen, waardoor het voor partijen steeds moeilijker wordt om (grotere) referenties te overleggen. Ook voor partijen die zeer goed in staat zijn de opdracht uit te voeren. Het is een vicieuze cirkel. Een dergelijke referentie-eis beperkt volgens klager dan ook niet alleen het aantal inschrijvingen voor de specifieke uitvraag, maar ook die voor toekomstige uitvragen. Daarmee heeft de eis volgens klager een negatieve invloed op de samenstelling van de gehele markt voor uitrukkleding, met name omdat deze grotendeels wordt bepaald door publieke organisaties. Gerenommeerde bedrijven zoals dat van klager, die al decennia meedraaien in de markt, voortdurend innoveren en kwalitatief hoogstaande gecertificeerde brandweerkleding aanbieden, verdwijnen. Met alle negatieve gevolgen als prijsstijgingen en het verdwijnen innovatieprikkelers van dien.
- 3.1.5 Op basis van het bovenstaande is klager dat de referentie-eis disproportioneel is. Klager heeft beklagde gedurende de vragenronde twee keer gevraagd de eis aan te passen en in plaats van uitrukkleding te vragen naar "in opdracht geproduceerde specialistische veiligheidskleding, zoals uitrukkleding". Beklaagde gaf in haar Nota van Inlichtingen aan de gestelde kerncompetentie te handhaven. In reactie hierop heeft klager haar vraag, uitgebreider toegelicht, nogmaals gesteld. Deze werd niet beantwoord.
- 3.1.6 Hierop heeft klager besloten een klacht in te dienen bij het klachtenloket van beklagde. In haar reactie op die klacht legt beklagde sterk de nadruk op het belang van de veiligheid en de specifieke eisen van de uitrukkleding. Daarbij stelt zij zelfs dat een afwijking van de Gids Proportionaliteit gerechtvaardigd is, omdat de opdracht toeziet op de veiligheid van brandweerpersoneel. Volgens klager is dit verband echter niet juist en de afwijking niet gerechtvaardigd: de kwaliteit van de kleding wordt immers niet getoetst middels deze referentie- eis/ kerncompetenties, maar middels strenge normeringseisen in het programma van eisen (*naar de Commissie begrijpt doelt klager hier op de eisen opgenomen in het document "Bestek Uitrुकleding [beklaagde], Bijlage I", versie 1.0 van 16 mei 2014*).
- 3.1.7 Beklaagde stelt verder dat er voldoende concurrentie is. Echter, een analyse van proces verbalen van inschrijvingen en gunningsbesluiten leert dat in de afgelopen jaren altijd dezelfde twee tot vier grote partijen inschreven, waarvan de helft niet uit Nederland afkomstig was. Dit duidt er volgens klager op dat er geen ruimte is voor nieuwe en/of kleinere aanbieders.

3.2 Klachtonderdeel 2

Dit klachtonderdeel is door klager niet nader onderbouwd.

4. **Aangedragen suggestie(s) tot het verhelpen van de klacht**

Klager stelt voor dat beklagde het aanbestedingsproces onderbreekt en tot heraanbesteding overgaat, waarbij beklagde de kerncompetentie/referentie-eis in lijn brengt met het geldend aanbestedingsrecht, waaronder het proportionaliteitsbeginsel.

5. **Reactie beklagde**

- 5.1 Beklaagde is van mening dat de klacht onterecht is om de volgende redenen.

- 5.2 Klager doet een aanname dat er wordt bedoeld *het kunnen leveren en aanmeten van grote hoeveelheden kleding in een relatief korte periode*. Aanbestedende dienst vraagt echter het leveren en aanmeten van 250 stuks uitrukkleding per jaar. Aanbestedende dienst vindt dat er dan ook geen sprake is van grote aantallen in een relatief korte periode.
- 5.3 Aanbestedende dienst is van mening dat de gestelde kerncompetenties die gesteld zijn zeer relevant zijn voor een specifieke opdracht als deze (Voorschrift 3.5 F Gids Proportionaliteit). Hier staat immers dat gezocht moet worden naar ervaring op punten die van **essentieel** belang zijn. Het gaat om de ervaring met het kunnen leveren en aanmeten van uitrukkleding. Dit betreft zeer specifieke kleding en is niet te vergelijken met ervaring op het gebied van leveren en aanmeten van algemene technische kleding. Klager erkent ook zelf dat specifieke strenge normeringseisen aan de uitrukkleding zijn gesteld. De ervaringseis zou dan ook nodeloos zijn, indien deze daar niet op aan zou sluiten. De eis is dan ook niet disproportioneel.
- 5.4 Beklaagde heeft meerdere inschrijvingen ontvangen waaruit blijkt dat er voldoende concurrentie is en de markt niet wordt verengd.
- 5.5 Klager stelt dat de eis met betrekking tot het leveren van 250 pakken in eerste instantie redelijk lijkt, gezien de opdracht het leveren van 1000 pakken betreft. Dit laatste is echter verspreid over een periode van 4 jaar. Per jaar zullen 250 pakken vervangen worden. Dit betekent dat de omvang van de referentie 100 procent van de omvang van de opdracht is, aldus klager. Voorschrift 3.5 G van de Gids Proportionaliteit stelt een maximum van 60 %. Beklaagde is van mening dat de totale looptijd van de opdracht 4 jaar betreft met een totale verwachte vervanging van 1000 stuks uitrukkleding. Beklaagde vraagt bij 2 kerncompetenties een aantal van 250 stuks. Dit is slechts 25 % van de geraamde omvang van de totale opdracht. In het geheel staat de verdeling van de aantallen niet vast of valt te verwachten dat per jaar 250 stuks moeten worden vervangen.

6. Beoordeling van de klacht

- 6.1 De Commissie stelt voorop dat beklagde een Europese openbare aanbestedingsprocedure heeft gehouden. Op deze aanbestedingsprocedure zijn onder andere de volgende bepalingen van toepassing: Deel 1 en 2 Aw 2012; Gids Proportionaliteit.
- 6.2 Klachtonderdeel 1
- 6.2.1 Op grond van artikel 1.10 lid 1 *jo.* lid 2 sub c en de artikelen 2.90 lid 5 *jo.* 2.93 lid 1 sub b Aw 2012 stelt een aanbestedende dienst geschiktheidseisen die proportioneel zijn ten opzichte van het voorwerp van de opdracht. Deze verplichting is onder andere uitgewerkt in art. 2.93 lid 3 Aw 2012 en in de Voorschriften 3.5F en 3.5G van de Gids Proportionaliteit. Klager heeft met haar eerste klachtonderdeel vooral het oog op deze bepalingen.
- 6.2.2 De Commissie zal zich allereerst over het klachtonderdeel uitlaten in het licht van Voorschrift 3.5F, mede in verband met art. 2.93 lid 3 Aw 2012. In Voorschrift 3.5F is bepaald dat de aanbestedende dienst voor het toetsen van technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid kerncompetenties vaststelt die overeenkomen met de gewenste ervaring op essentiële punten van de opdracht.
- 6.2.3 Anders dan het klachtonderdeel allereerst lijkt te betogen – zie daarvoor 3.1.1 hierboven – vereist Voorschrift 3.5F van de Gids Proportionaliteit niet dat de door de aanbestedende dienst *vastgestelde* kerncompetenties vervolgens ook in de

aanbestedingsstukken dienen te worden *geëxpliciteerd*. Naar het oordeel van de Commissie is vereist dat de vastgestelde kerncompetenties in de aanbestedingsstukken worden *vertaald* in eisen waaraan de technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid van gegadigden of inschrijvers zullen worden getoetst. Gelet op de wijze waarop die vertaling in het onderhavige geval heeft plaatsgevonden in de referentie-eis in par. 7.3.2 van het Aanbestedingsdocument – waarbij de Commissie mede acht heeft geslagen op de hierboven in 1.3 weergegeven inhoud van Bijlage 7 (“Standaardformulier referentie”) van het Aanbestedingsdocument – is het naar het oordeel van de Commissie duidelijk wat de aard en inhoud is van de kerncompetenties die beklagde met die eis op het oog heeft. De ervaring die voor beklagde blijkbaar van essentieel belang is, is (i) dat de opdrachtnemer in staat is in één jaar 250 stuks uitrukkleding te leveren; en (ii) dat de opdrachtnemer in staat is een dergelijke levering uit te voeren in opdracht van één opdrachtgever.

- 6.2.4 Daarmee is vervolgens de vraag aan de orde of die referentie-eis de vertaling vormt van kerncompetenties die overeenkomen met de gewenste ervaring op essentiële punten van de opdracht zoals bedoeld in Voorschrift 3.5F van de Gids Proportionaliteit. De Commissie overweegt met betrekking tot die vraag als volgt.
- 6.2.5 De in 6.2.3 onder (ii) genoemde kerncompetentie houdt naar het oordeel van de Commissie geen verband met essentiële punten van de opdracht. Voor de opdracht is niet essentieel dat het in de referentie-eis omschreven aantal van 250 stuks uitrukkleding in opdracht van één opdrachtgever is geleverd. Door die beperking aan te brengen wordt het bereiken van een goede marktwerking belemmerd (vergelijk ook Advies 56 van de Commissie). Voor zover klager met het klachtonderdeel de relevantie van het leveren van uitrukkleding *aan één opdrachtgever* ter discussie stelt – zie hiervoor opnieuw 3.1.1 – is het klachtonderdeel derhalve gegrond.
- 6.2.6 Klager heeft vervolgens de relevantie ter discussie gesteld van de in 6.2.3 onder (i) genoemde kerncompetentie, meer in het bijzonder dat de opdrachtnemer specifiek in staat moet zijn tot het leveren van *uitrukkleding* in plaats van bijvoorbeeld andere in opdracht geproduceerde specialistische veiligheidskleding (zie opnieuw 3.1.1 en ook 3.1.3 en volgende hierboven). De Commissie is van oordeel dat ook onderdeel (i) van de kerncompetentie in zoverre geen verband houdt met essentiële punten van de opdracht zoals bedoeld in Voorschrift 3.5F van de Gids Proportionaliteit.
- 6.2.7 Ter onderbouwing van dit oordeel kan allereerst worden gewezen op de brief van 11 juli 2014 waarin beklagde in haar eerste reactie op de klacht heeft gesteld dat

‘(...) uitrukkleding, kleding betreft welke brandweermensen dient te beschermen bij repressieve inzet (brandbestrijding, technische hulpverlening en ongevallen met gevaarlijke stoffen). Het gaat om de veiligheid van de mensen. (...) Het gaat in deze (...) om de zeer bijzondere bescherming tegen de invloed van buiten (hoge stralingstemperatuur, vocht, mechanisch geweld, e.d.). (...)’

De Commissie leidt uit deze reactie van beklagde af dat ervaring van de beoogde opdrachtnemer met het leveren van kleding die aan de hiervoor genoemde eisen voldoet, voor haar een essentieel punt van de opdracht is zoals bedoeld in Voorschrift 3.5F van de Gids Proportionaliteit. Tussen partijen staat niet ter discussie dat beklagde op grond van dat Voorschrift naar *deze* kerncompetentie mocht vragen. Wat tussen hen ter discussie staat, is of beklagde dat mocht doen op de wijze zoals zij dat heeft gedaan in de referentie-eis, namelijk door te eisen dat de betreffende competentie moet zijn verworven in het kader van de levering van *uitrukkleding*.

- 6.2.8 Voor de beantwoording van deze vraag is allereerst van belang dat in art. 2.93 lid 3 Aw 2012 is bepaald dat een aanbestedende dienst, die als geschiktheidseis stelt dat de gegadigde eerdere opdrachten heeft verricht, op onderdelen van de opdracht naar eerder verrichte *vergelijkbare* opdrachten dient te vragen en niet naar eerder verrichte opdrachten die gelet op de aard, de hoeveelheid of omvang en het doel van de opdracht *gelijk* zijn. Uit de Memorie van Toelichting op die bepaling blijkt dat de wetgever daarmee heeft beoogd dat aanbestedende diensten, wanneer zij referentieprojecten vragen, deze beschrijven op grond van competenties zodat het voor nieuwkomers en bedrijven die willen doorgroeien makkelijker wordt om aan te tonen dat ze een dergelijke opdracht aan kunnen. De toelichting op voorschrift 3.5F van de Gids Proportionaliteit sluit aan bij deze bedoeling van de wetgever.
- 6.2.9 De Commissie is van oordeel dat beklagde in haar referentie-eis met haar verwijzing naar het begrip "uitrukkleding" geen kerncompetentie heeft geformuleerd, maar heeft volstaan met te vragen naar specifieke referentieopdrachten. Zij heeft dat kennelijk gedaan in de veronderstelling dat het bezit van de door haar gewenste kerncompetentie – zie 6.2.7 hiervoor – voor de uitvoering van de aanbestede opdracht blijkt uit de aard van die referentie-opdrachten: de levering van *uitrukkleding*. Naar het oordeel van de Commissie bestaat echter met deze wijze van formuleren van de referentie-eis de kans dat inschrijvers die weliswaar over de gewenste kerncompetentie beschikken, niet in staat zijn zich te kwalificeren omdat zij het bewijs dat zij over die competentie beschikken alleen kunnen leveren door het aanvoeren van referentie-opdrachten die uit iets anders bestaan dan de specifieke levering van uitrukkleding. Ook in zoverre is het eerste klachtonderdeel derhalve gegrond.
- 6.2.10 De Commissie zal zich vervolgens nog uitlaten over het klachtonderdeel in het licht van Voorschrift 3.5G van de Gids Proportionaliteit. In het tweede lid van dit Voorschrift is bepaald dat de aanbestedende dienst niet vraagt dat referentieprojecten een waarde hebben van meer dan 60% van de raming van de aanbestede opdracht.
- 6.2.11 Zoals de Commissie reeds heeft vastgesteld in 6.2.3, vormt de referentie-eis in par. 7.3.2 van het Aanbestedingsdocument onder andere de vertaling van de volgende kerncompetentie die voor beklagde blijkbaar van essentieel belang is: de opdrachtnemer dient in staat te zijn in één jaar 250 stuks uitrukkleding te leveren. Wanneer een inschrijver kan aantonen dat hij over deze kerncompetentie beschikt, maakt hij kans op het verwerven van een opdracht die bestaat uit het leveren van 1000 stuks uitrukkleding gedurende een periode van vier jaar. Dat betekent naar het oordeel van de Commissie dat beklagde om een referentieopdracht heeft gevraagd die een waarde heeft van 25% van de raming van de aanbestede opdracht en dat zij Voorschrift 3.5G van de Gids Proportionaliteit derhalve in acht heeft genomen. In zoverre is het eerste klachtonderdeel dan ook ongrond.

6.3 Klachtonderdeel 2

- 6.3.1 Klager stelt dat beklagde in haar reactie van 11 juli 2014 op de klacht die klager op 4 juli 2014 bij het interne klachtenloket van beklagde heeft ingediend, het onderscheid tussen geschiktheidseisen en gunningscriteria (specificaties en programma van eisen) heeft genegeerd.
- 6.3.2 Nog daargelaten dat klager deze deelklacht niet nader heeft onderbouwd (zie hiervoor 3.2), blijkt uit de brief die klager op 4 juli 2014 aan het interne klachtenloket van beklagde heeft gestuurd ook overigens niet van een klacht met betrekking tot het niet in acht nemen van het hiervoor bedoelde onderscheid.

6.3.3 Het tweede klachtonderdeel is dan ook ongegrond.

7. Advies

De Commissie acht klachtonderdeel 1 **gegrond**, voor zover het onderdeel betoogt dat beklagde art. 2.93 lid 3 Aw 2012 en Voorschrift 3.5F van de Gids Proportionaliteit heeft geschonden. De Commissie acht klachtonderdeel 2 **ongegrond**.

8. Aanbeveling

De Commissie kan voor de onderhavige aanbestedingsprocedure geen aanbeveling doen. Voor toekomstige aanbestedingen beveelt de Commissie aan dat wanneer beklagde referentie-eisen stelt, zij dat doet met inachtneming van hetgeen de Commissie hiervoor in 6.2.5 en 6.2.9 heeft overwogen.

Den Haag, 22 augustus 2014

w.g.:
Mr. J.G.J. Janssen
Voorzitter

Prof.mr. C.E.C. Jansen
Vicevoorzitter